

středek, aby se z opisu rozsudku přesvědčil, z jakého důvodu bylo podmíněné odsouzení odepřeno, a aby se teprve pak rozhodl pro správný opravný prostředek.

Vyloučil-li nalézací soud podmíněný odklad výkonu trestu, ježto zákon zakazuje jej povolit — jako je tomu v případě § 2 zák. o podm. ods. — je zbytečné popisovat celé stránky odvolání, na nichž se odůvodňuje, že obžalovaný je hoden dobrodiní zákona, když nelze s úspěchem dovodit zmateční stížnosti, že nalézací soud použil ustanovení § 2 cit. zák., ač v případě, o nějž jde, nebyly splněny jeho podmínky.

František Poláček.

Kdy má poplatník nárok na posečkání daní.

Jedním z opatření zákona o přímých daních na ochranu poplatníka proti úřadu je ustanovení § 283, odst. 2, jímž se dává poplatníkovi za určitých podmínek nárok na posečkání daně.

Toto ustanovení zní:

»Přesahuje-li předpis jednotlivé daně s přírážkami alespoň o 30% předpis téže daně s přírážkami na nejbližší předcházející berní rok a požádá-li poplatník v odvolání z tohoto předpisu za posečkání, je úřad povinen posečkati část předpisu, proti níž směřuje odvolání, nejvýše však částku, o níž napadený předpis přesahuje předpis na nejbližší předcházející berní rok. Ustanovení toto neplatí u všeobecné a zvláštní daně výdělkové, pokud některá z těchto daní byla na nejbližší předcházející berní rok vyměřena podle § 57, odst. 7. nebo podle § 83, odst. 16.«

Že jde o nárok poplatníka plyne ze slov: ... je úřad povinen posečkati.... To znamená, že úřad k rozhodování o posečkání příslušný, zkoumá toliko, zda jsou splněny podmínky nároku zákonem stanovené a zjistí-li, že tomu tak je, povolí poplatníkovi posečkání v rozsahu stanoveném zákonem. Toto posečkání nelze ovšem vázati na výhrady a podmínky, ani je nelze kdy-

koli odvolati, jako posečkání podle § 283, odst. 1 zák. o př. daních. Poněvadž pak jde o nárok strany, není třeba žádost o povolení tohoto posečkání ani kolkovati.

První podmínkou nároku je, že předpis jednotlivé daně s přírážkami přesahuje alespoň o 30% předpis předchozí. Z toho plyne, že poplatník zdaňovaný poprvé nároku na posečkání daní nemá vůbec. Naproti tomu však pouhé dočasné osvobození v minulém roce není nároku na překážku (viz prováděcí nařízení) a nutno tedy v takovém případě posečkati eventuálně i celou vyměřenou daň.

Pod pojmem jednotlivá daň nelze rozuměti toliko různé druhy daně, ale i daň stejnou, stejnému subjektu vyměřovanou, avšak z jiného předmětu. Z toho plyne, že za jednotlivou daň ve smyslu hořejšího zák. ustanovení nelze na příklad pokládati úhrnný předpis daně činžovní z pěti domů poplatníkových, nýbrž daň činžovní z každého domu samostatně.

Další podmínkou je, že proti předpisu příslušné daně bylo podáno včas odvolání.

Příročí neposkytuje se z moci úřední, nýbrž je nutno o ně žádati, ať už přímo v opravném prostředku, či v samostatném podání. Že jde o příročí podle § 283, odst. 2, musí býti patrné alespoň z obsahu, není-li to v žádosti či v odvolání nebo stížnosti uvedeno v ý s l o v n ě.

Nárok musí býti uplatněn v odvolací lhůtě. V zákoně je sice řečeno, že strana musí o příročí požádati v odvolání, ale nebude jisté sporu o tom, že nárok na příročí lze uplatniti i samostatnou žádostí, ovšem v odvolací lhůtě podanou. Strana nemusí totiž své odvolání omeziti jen na jediné podání, nýbrž má právo, pokud odvolací lhůta ještě neuplynula, své již podané odvolání kdykoli a čímkoli doplniti a te-

dy zajisté může je doplniti i žádostí o přiznání příročí podle § 283, odst. 2.

Konečně pokud jde o všeobecnou a zvláštní daň výdělkovou nesmí býti nejbližše předchozím předpisem tak zvaná daň minimální.

Uvedené podmínky musí býti splněny všechny. Není-li splněna jedna z nich, není nároku na posečkání.

Poplatník má nárok na posečkáni části předpisu, do níž podal odvolání, nejvýše však částky, rovnající se rozdílu mezi předpisem běžným a předpisem nejbližše předcházejícím. Zásadně tedy má poplatník nárok na posečkání celé částky, která by mu, kdyby jeho odvolání bylo plně vyhověno, byla odepsána. Částka tato nesmí však býti větší, nežli rozdíl mezi předpisem nejbližše předcházejícím a předpisem běžným.

Pod slovem předpis možno rozuměti jak předpis pravoplatný, tak i předpis nepravoplatný, nikoli však tak zvaný předpis prozatímní. Pro to, jaký předpis je nutno vzíti za základ pro posečkání, je rozhodnou doba až do uplynutí odvolací lhůty. Mohlo by se tedy v praxi přihoditi, že při doručení platebního rozkazu by poplatník neměl ještě nároku na posečkání, poněvadž nový jeho předpis nepřesahoval o 30 % dosud nepravoplatný předpis předcházející. Avšak během odvolací lhůty do nového předpisu bylo jeho odvolání do předpisu nejbližše předchozího částečně nebo úplně vyhověno a tento předpis snížen tak, že alespoň 30 % difference povstala. Tím vznikl zajisté straně nárok na posečkání podle citovaného ustanovení.

Kdyby však nejbližše předchozí předpis byl na odvolání snížen teprve po uplynutí odvolací lhůty proti předpisu novému, nárok by již strana uplatiti nemohla, neboť lhů-

ta, do níž je povinna tento nárok uplatniti, uplynula. Úřad by pak mohl straně povolit posečkání jen za splnění předpokladů odst. 1 § 283, t. j. bylo-li by okamžité vybrání daně od poplatníka spojeno s vážnou újmou nebo s vážnými obtížemi.

Naopak zase může poplatníkovi zaniknouti nárok na posečkání předpisem dodatků. Za předpis nutno pak pokládati součet původního předpisu s předpisem dodatečným.

Na tak zvaný prozatímní předpis daně nelze platnost tohoto ustanovení rozšiřovati, neboť jedná se o ustanovení výjimečné, které nutno vykládati restriktivně a platí tu všeobecná zásada, že odvolání nemá odkladného účinku. Různým tvrdom, vyplývajícím z přesného používání tohoto ustanovení, lze předejiti vhodnou kombinací posečkání daně podle § 283, odst. 1, a § 283, odst. 2.

Doba, na kterou musí býti daň poplatníkovi posečkána, není v zákoně přímo stanovena. Z intence zákona vyvodilo však prováděcí nařízení, že poplatník má nárok na posečkání na celou dobu vyřizování jeho odvolání. Poněvadž pak odvolání lze s hlediska poplatníka pokládati za vyřízené dnem doručení vyrozumění o jeho vyřízení, končí tímto dnem jeho posečkání a poplatník je tudíž povinen druhého dne posečkanou částku nebo její část zaplatiti v případě, že jeho odvolání bylo zamítnuto, nebo mu bylo vyhověno jen částečně. Od toho dne může také na něm výběrčí úřad, t. j. berní úřad, posečkanou částku vymáhati, ovšem za předpokladu, že všechny předpisy o vymáhání byly dodrženy.

Na posečkání poplatku z prodlení poplatník nároku nemá a musí jej zaplatiti i z posečkané částky, i když doba, po níž posečkání trvá, dosud neuplynula. Tento poplatek z pro-

dlení zatíží ovšem konto strany úplně nebo částečně jen v tom případě, bude-li jeho odvolání úplně nebo částečně zamítnuto. Jinak se vyrovná dodatečně přiznaným dobropisem.

Ustanovení § 283, odst. 2 vztahuje se na všechny přímé daně přímo placené a zásadně i na daň z obratu a přepychovou.

Posečkání nutno posuzovati — jak již zmíněno, vždy s hlediska jednotlivé daně, nikdy s hlediska celého daňového dluhu, skládajícího se z dluhů, váznoucích na jednotlivých daních (jako je tomu při posečkání podle § 283, odst. 1). Z toho tedy plyne, že všechny podmínky posečkání musí býti splněny u každé daně a že o posečkání nutno u každé daně žádati samostatnou žádost. Poněvadž se jedná o ustanovení materiálněprávní, nabylo platnosti s účinností zákona a vztahuje se na daně teprve od roku 1936. Nárok na posečkání nepřislší tedy na příklad při odvolání proti předpisu dodatků za léta 1935 a starší, i když tyto dodatky byly předsány za účinnosti novely.

O tom, zda poplatník má nárok na posečkání, rozhoduje berní správa daň vyměřující. Je tedy i zde rozdíl proti posečkání podle § 283, odst. 1, kdy rozhoduje berní správa, již podléhá obec, v níž je daň předsána.

K rozhodování o nároku na posečkání je příslušna vždy jen berní správa bez ohledu na výši částky, kterou je posečkati.

Poněvadž rozhodnutí berní správy je v tomto případě vždy konečné, nemá strana proti rozhodnutí, s nímž není spokojena, jiných opravných prostředků, než stížnost k nejvyššímu správnímu soudu.

Když bylo straně přiznáno posečkání podle § 283, odst. 2, je berní úřad povinen si tuto okolnost v poznámce u konta strany náležitě poznamenati (druh daně, výši pose-

čkané částky) a eventuální došlé platby účtovat na jiné náležitosti strany. Aug. Šenovský.

Jest poplatku prosto »kvitování per contractum« ve smlouvách, závislých na úředním schválení?

V právní praxi se často sjednávají smlouvy, jejichž účinnost podle zákonného předpisu jest závislou na úředním (soudním) schválení. Přesto však dochází někdy k plnění těchto smluv ještě dříve, než dojde ke schválení, avšak s tím účinkem, že v případě neschválení smlouvy bude vráceno to, co bylo předem plněno. Tak tomu na př. bývá u trhových smluv o nemovitostech, kde kupující zaplatí trhovou cenu ještě před schválením smlouvy a zaplacení si dá kvitovati per contractum, totiž ve smlouvě samé někdy i s dodatkem, že trhová cena bude vrácena, nebude-li smlouva schválena. Vzniká otázka, zda v tomto případě jest »kvitování per contractum« prosto poplatku, když smlouva nebude schválena.

Podle poznámky k saz. pol. 30/47 písm. a) poplatkového zákona č. 50/1850 ř. z. nejsou »předmětem zaplacení poplatku« (Gegenstand der Gebührenentrichtung) potvrzení příjmu platby v listině o hlavním právním jednání. Toto poplatkové právní ustanovení o kvitování per contractum se podle svého doslovu neomezuje jenom na kvitování při určitých druzích právních jednání, nýbrž lze ho použítí na kvitování při nejrůznějších právních jednáních (trhových, směnných smlouvách, zápůjčkách, cessích a pod.), ovšem za předpokladu splnění ostatních podmínek cit. zákonného ustanovení. Z podmínek těch jest třeba uvést zejména tyto:

1. Kvitování musí se státi přímo v listině, osvědčující hlavní právní jednání. Nesmí se tedy kvitovati